

1868-05-07

Afsender
Carl Jacobsen

Modtager
J. C. Jacobsen

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
München

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Uden eget FA-nr., kasse F 3,2

Emneord:
Rejsebrev, rejsebreve

Dokumentindhold

Carl skriver til J. C. Jacobsen om gæring og fyldning af lagerkældere i München og sine videre rejseplaner. Han skal have nyt tøj og mener, at det er billigere og pænere i Strasbourg end England.

Transskription

Kjære Fader

Først må jeg meddele at jeg har hævet de sidste 500 fl. på mit München creditiv. 30 fl. som jeg forleden lånte Hatt betalte han mig tilbage i Louisdorer således at jeg med en tidligere rest nu har 100 francs i guld.

De 500 gylden ville jo være rigeligt til rundreisen og til opholdet i Strasbourg. Dog er det et spørgsmål om det ikke vil være det bedste at købe de nye klæder, som jeg snart hårdt vil trænge til i Strasbourg istedetfor i England. Jeg tænker man får dem deels smukkere deels og navnlig billigere i Strasb. end i London.

Den unge Sedlmayr har lovet mig en copie af en vandanalyse som han har.

Glaspladerne fåes i Mannheim og Aachen af et Spiegelmanufactur. Hele gjæringskarret koster med muurværk og alt henved 500 fl. glasset alene koster 1½ mere end et

egetræes kar koster. Glassene knække let, ogtreren forsikrer at han ikke kan see forskjel på gjæringens gang i glaskarrene og i de alm trækar. Expeditionen varer ½ år. Også hos Sedlmayr som hos Dreher lægges pladerne kun i Cement og kittes med denne.

Men hos begge ere karrene dygtig sprukne

Gjæren fornys ikke som hos dig ved at tage bundgjæren i gammelølfadene. Man tager gjær fra et bryggerie der arbejder om sommeren og da der ikke er sådanne i München tager man den fra egnen ved Salzburg.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Et par tal kunne måske interessere Dig
Campagne de 1866-1867.

Sedlmayr bryggede 56.000! Schæffel Malt

Løwenbraü	-	48.600	-
Franciskaner (Joseph Sedlmayr)	-	26.000	-
Math Pschorr. Hackerbrau	-	14.000	-
Georg Pschorr Pschorrbrau	-	10.000	-
Zochterl. (Au)	-	13.000	-
Hofbraü	-	6.400	-

Alle tilsammen i München og Au 199.720 Scheffel malt

Fyldningen af Gammeløllet på Fadene

Både Vinterøllet og Sommerøllet fyldes langsomt på men navnlig det sidste.

Exempel på en Vinterølkjælders fyldning

[Siderne 3, 4 og 5 er letlæselige diagrammer og er ikke transskriberet]

Jeg kan give Dig ligeså mange eksempler som Du vil men jeg antager at de foranstående ere tilstrækkelige. Forøvrigt beder jeg Dig bare spørge mig, da jeg derved bringes til at tænke over ting som jeg måske ikke har været opmærksom på.

Du vil see at kjælderen fyldes overordentlig langsomt. Hensigten dermed er den fuldkomne afkøling og at få et eensartet øl. Hvergang man fylder på kjælderen hvad enten der er mange eller få Transportfade passerer fyldemanden over alle fadene. Da kjældrene have o 40 fade hver er det altså et besværligt arbejde og man må have en pålidelig mand dertil. Transportfadene have o 50 Eimer.

senere hen blive de kjældere der skulle holde sig længst fyldte endnu en gang efter og sætte da små roser. (Jeg har været så heldig også at

see et eksempel herpå). Dette skeer efter sigende x) for at holde fadene så fulde så muligt at de ikke stå med en stor vædskeoverflade. Denne efterfyldning, hvis gavnlighed jeg ikke forstår, skeer "efter sigende" ikke i Schwechat

x) Sønnens og Brauführerens sigende

Der er masser af ting, til deels svar på Dine senere breve jeg gjerne vilde tale om men det må vente da jeg har flere breve at skrive.

Er der ellers noget om Kjælderne så spørg mig bare.
Til Moders efterretning skal jeg dog sige at de smagfulde broderede sko som Du ifjor sendte mig til Julen i Strasbourg har jeg nu ladet gjøre færdige. Men da de vare for små til mig har jeg givet dem til min ven Auguste med en hilsen fra Dig. Madame Bourgeois har også givet mig et par broderede sko som jeg nu bærer.
Sluttelig må jeg bede at I efter modtagelsen af dette brev snarest skriver mig til til Prague hvor jeg vil ankomme Onsdag d. 13 Mai og hvortil vi ville komme tilbage efter besøget i Micholoup Løverdag den 16. Mai og adressere brevet til Hôtel Blauer Stern hvor vi ville bo.
Dersom et brev afgik Mandag aften fra Kbhv havde jeg det Torsdag morgen og det vilde da meget glæde mig. Jeg skal snarest skrive hvor vi vilde boe i Dresde

Hils alle gode venner - Falkenberg og hans hustru
Ensuite en terminant ma lettre je vous embrasse tous les deux sur les deux joues
Votre très devoué
Charles

Dis moi donc comment sont constuite tes magasins de malt. Est ce qu'il n'y a plus un couloir ou un intervalle entre les murailles exterieures et la caisse en bois comme dans le temps ?
En tout cas je ne puis pas croire que la grande masse de malt pourrait absorber de l'humidité. Même avec des murailles humides ce ne devait être que la couche toute exterieure du malt que en souffrerait.
A vienne (Schwechat Hütteldorf el. Hätteldorf) on couvre le malt en été de germes qui sont (comme tu sais) très hygroscoPIques et qui ne

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

laisse pas entrer l'humidité dans le malt qu'elles entourent. Je trouve
que c'est une idée très - praticable et très - heureuse.
Jeudi le 7 Mai

7/5 68 for 8 Mai München
C.M. Kjære Fader

Först må jeg meddele at jeg har havet de sidste 500 fl. på mit Münchener creditus. 30 fl. som jeg forleden lante Matt betalte han mig tilbage i Louisdorer således at jeg nu med en tilstige rent i min her 100 francs i guld. De 500 gylden ville jo være rigeligt til reise-reisen og til opholdet i Strasbourg. Dog er det et spørgsmål om det ikke vil være det bedste at købe de nye plader, som jeg snart håber vil trænge til i Strasbourg istedet for i Eng-land. Jeg tænker man får dem dels smukke re Dele og navnlig billigere i Strasb. end i London.

Den unge Seidmayer har lovet mig en copie af en vandanalyse som han har.

Glaspladerne fåes i Maankheim og Aachen af det ~~firmas~~ Spiegelmanufaktur. Alle gjæringskarer koster ved nuværende alt høved 500 fl. glasset alene koster 1/2 mere end et

øgetraes har koster. Glæsen knække let,
 y Draufiberen sprækker at han ikke kan
 se forskel på gjæringsen, jær i glas karrene
 i de alre trækker. Expeditionen varer 1/2
 år. Og i det Vedlæge som det Dreher lages
 pladene kun i Cement og kitter med dem.
 Men det dem begge er karrene dygtig sprække.
 Jæren frages ikke som det Døj ved at tage
 hundjæren i gammelöl-fadene. Man tager jær
 & fra et byggeri der arbejder om sommeren og
 da der ikke er råd dem i München tager man
 det fra jær ved Salzburg.

Et par Tal kunne måske interessere Dig.
 Campaigne de 1866-1867.

Vedlæge. begge de.	56.000!	Schaffel Malt.
Löwenbräu	48.600.	
Pranaisaum. (Joseph Vedlæge)	26.000.	
Math Becken. Haderbräu.	14.000.	
Georg Becken. Beckenbräu	10.000.	
Dortel. (Aa).	13.000.	
Hofbräu	6.400.	

Alle T. Sammen i München, og Aa 199.720 Schaffel.
 malt.

Fyldningen af Cannelölet på Padese.
Både Vinterölet og Sommerölet fyldes længst
på men navnlig det sidste,
Exempel på en Vinteröl-holders fyldning

Februar.		Marts		Marts		April.		April
Den.	Fransspil på de	Exempel	18	19.	30	10.		
24	4	1	5° C		efter	fjerd		Man begynte at udhøve denne holder. artent den 22 ^{de} April. Den 28 ^{de} April var den Tovs!
25	5	2	5 ³ / ₄		roverne.	spændt		
26	3	3	5 ³ / ₄			længst		
27	3	4	5 ³ / ₄	5 ¹ / ₂	4	3 ³ / ₄		
28	2	5	5 ¹ / ₂	5 ¹ / ₂	3	3 ² / ₃		
		6	Tage	4 ³ / ₄	2 ² / ₃	3.		
		7	fjerd	4 ¹ / ₂	3	3		
		8	fyldning	5 ¹ / ₂	3 ¹ / ₂	3 ¹ / ₂		
		9		5 ¹ / ₂	3 ³ / ₄	3 ³ / ₄		
		10		5 ³ / ₄	3 ³ / ₄	3 ² / ₃		
		11		5 ¹ / ₂	4.	3 ³ / ₄		
13	3							
16	3	Holderen	40° C			3,4° C		
17	3	Temperat.						
18.	2	Exempel						
fuld.		:	% Ball.	% B	% B	% B		
		4	19 ^{de} illud.					
		5	4.85	4.5	4.2			
		6	4.85	4.5	4.3			
		7	4.8	4.5	4.3			
		8	4.8	4.5	4.2			
		9	4.8	4.5.5	4.3			
		10	4.9	4.5	4.3			
		11	4.8	4.5	4.2			
			4.8	4.5	4.3			

Exempel på en gammel ølgælder
der skal undersøges i Juni Juli.

December.	Februar.	Marts.	April.	April.	Mai.	Mai.	Juni.	Juli.
21 4 1/2	1 2/3	1 1/2	2 1/4	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2
22 3	2 1/3	1 1/2	2 1/4	1 1/2	2	2	2	2
23 2	2 1/3	1 1/2	2 1/4	1 1/2	2	2	2	2
24 2 1/4	3 1/4	1 3/4	2 1/4	2	2	2	2	2
26 3 1/4	4 1/4	2	3 1/4	2 1/2	2	2	2	2
27 2	5 1/2		2 1/4					
30 2	6 1/4		2 1/4					
31 2	7 1/4		2 1/4					
Januar.	8							
1 2								
2 3								
3 2								
	Kjeld.	0,4°C	0,6°C	1,7°C	2°C			
10 3								
11 3								
Februar.								
1 2								
2 3								
3 2								
10 3								
11 3								
Marts.								
3 3								
11 3								
25 3								
28 3								
30 3								
31 3 1/4								
April.								
1 2								
2 2 1/2								
3 2								
10 3								
11 3								

Den 30 Marts. Øllet er klettet, man ser nogle
flaener i det lille glas.

Overalt betyder
det "lille glas" et
glas af denne størrelse.

Den 4 April. Øllet er klettet man ser de
sø afvælsing af bred.
Pudene have store roser.

Den 16. April Roserne er faldne, arbeidet i spænd,
kullet er opkøbt, man skruer støer end man læge
til staven. Øllet er i delfaldt se her i et lille
sløv af halv-microscopiske legerer der ses deri.
Sæger god og naturligvis end man taber på.

Den 4 Mai 1-2 etc. temmelig fast skum 4-5 stont man
mellen overfloden af øllet (ikke skumet) og stavens underste rand.

Slukd) af søm som i 16de April.
Den er i 16de end man spænder i kullet, man de skulle snart sætte.

7/5 68 C.M. Exempel p^r en af de Kjaldere der skulde holde længst ind. salger: Sept. - October.

Jaнвар. 4 transport for.

12	4
13	4
14	3
15	3
16	3
17	3
18	2
19	2

	0	0	0	0	0	0
1/2	0	0	0	0	0	0
1/2	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0
	1	5	2	3	7	6

Exemplen ere Tøje af de innerste fader deri hvis pladser figurer ere angivne ved sorte punkter

Pepersten						Vægt p ^r 12c			
Mar	Apr	Apr	Apr	Apr	Apr	Mar	Apr	Apr	Mar
1	2	2	2	2 1/2	3 1/4	1	4.5	4.75	4.75
2	2	2	2	3	3	2	4.55	4.55	4.6
3	1		2	4	3 1/2	3	4.65	4.9	5.0
4			2	3	3 1/2	4	4.5	4.75	4.8
5					3	5			4.55
6					3 1/2	6			4.8
7					3 1/4	7			4.7
8					3 1/8	8			4.8

Kjaldere	17	30	4	9	4
1	1 1/2	0.8		2	2.1

Da 17. Mart. indfaldt. ret klart. god søng.
 Da 30. Mart. regnet indfaldt. ret klart.
 Kallene ere ikke det finger ude.
 D. 4 April regnet indfaldt. man ser flammene regnet tydeligt.
 D. 9 April. Temmelig faldt af svarende partikler. D. man flammene ret godt.
 D. 4te Mai. Blakket man ser næsten alle flammene. Kallene begynde at arbejde.
 faldt.

3 Kjaldere af samme system som vi veiede i j^{re} af i Duj. havde Lufttemperatur af 3°C. (Oltemperatur 4°C.)
 (Alle det nye il her providently end vi alle ret blendet sig med det gamle. Derfor vel da hie temperatur. 4°C.)

Jeg kan give Dig flere mange examp^{er} som Du vil naar jeg antager at de fremstien^{de} ere tilstrækkelige. Forresten beder jeg Dig bare at spørge mig, da jeg derved bliver til at tænke over ting som jeg næsten ikke kan være opmærksom på.

Du vil see at fjaldrene fyldes uordenligt langsomt. Kærskten dermed er den stærke fjaldtoms afvikling og et fæstet censurert øl.

Næsten man fylder på fjaldrene hvad enten der er mange eller fås transportfæde pæner fyldes med over alle fædene. Da fjaldrene have o. 40 fæde hver er det altså et besværligt arbejde og man må have en pålidelig mand dertil.
Transportfædene have o. 50 Eimer.

Senere kan blive de fjaldere der skulle holde sig længe ^{uden} fylde nok en gang efter og sætte de små roser. (Jeg kan være så heldig også at see et eksempel herpå). Dette sker efter sigende for at holde fædene så fulde så muligt at de ikke står med en stor vandskeverflode. Dette efterfyldning, hvis jævnlyhed jeg ikke prøver, sker efter sigende ikke i Schwechat.

^{*)} Bonaens og Braupfæderens sigende

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Der er maer af ting, ^{til} deels svar paa Dine senere
breve jeg gjerne vilde tale om men det ma' ven-
te da jeg har flere breve at skrive.

Er der ellers noget om Gjælderne si spör mig bare.

Til Moders efterretning skal jeg dog sige at
de smagfulde bodende sko som Du iiffor sendte
mig til Julia i Strassbourg har jeg nu ladet
gjøre ferdige. Men da de vare for smaa til mig
har jeg givet dem til min venne Auguste med
en kisse fra Dig. Madame Bourgeois har ogsaa
givet mig et par bodende sko som jeg nu bærer.

Skættelig nu jeg bede at Deften med Sjælen
af dette brev snarest skriver mig til til

Prague hvor jeg vil ankomme Onsdag d. 13. Mai
og hvortil jeg vilde komme tilbage efter berisjet
i Micholasp Lørdag eller Sønd den. 16. Mai
og adressere brevet til Hôtel Blauer Stern
hvor vi vilde bo.

Person et brev ogsaa Mandag efter fra Kbhv havde
jeg det Torsdag morgen og det vilde da meget glæde
mig. Jeg skal snarest skrive hvor vi vilde bo i
Dresden.

Nils alle gode venner - Falkenberg y hans hustru.
Ensuite en terminant ma lettre je vous en-
voie tous les deux sur les deux jours.

Votre très-dévoué

Charles.

Dit moi donc comment sont construits tes
magasins de malt. Est ce qu'il n'y a plus
un couloir ou un intervalle entre les murailles
extérieures et la caisse en bois, comme dans le temps.

En tout cas je ne puis pas croire que
la grande masse de malt pourrait absorber
de l'humidité. Même avec des murailles
humides ce ne ~~peut~~^{avait} être que la couche toute
extérieure du malt qui en souffrirait.

A Vienne (Schwechat Nütteldorf) on couvre le
malt en éto' de germes qui sont (comme tu sais)
très hygroscopiques et qui ne laissent pas entrer
l'humidité dans le malt qu'elles entourent.

Je trouve que c'est une idée très-praticable et
très-heureuse.

Vendredi le. 7. Mai Samedi 7/5 68